

ด่วนที่สุด

ที่ พม ๐๒๐๒/ ๑๕๐๔๓

รับที่ ๔-๑
วันที่ 2 มิ.ย. 62
เวลา 10.30 น.
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส31317
รับที่ : 514174/62
วันที่ : 20 พ.ย. 62 เวลา : 10:30
กมอ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๑๐๓๔ ถนนกรุงเกษม แขวงมหานาค
เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กทม. ๑๐๑๐๐

๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง รายงานผลการประชุมพิจารณาข้อเสนอแนะในการแก้ไข ปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน (เรื่อง สิทธิพลเมืองอันเกี่ยวเนื่องกับสตรี กรณีขอให้ตรวจสอบการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๓๙)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๑๘๕๑๐ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. รายงานผลการประชุมพิจารณาข้อเสนอแนะในการแก้ไข ปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ ฯ

ด้วยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ขอเสนอเรื่อง รายงานผลการประชุมพิจารณาข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เรื่อง การแก้ไข ปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน (เรื่อง สิทธิพลเมืองอันเกี่ยวเนื่องกับสตรี กรณีขอให้ตรวจสอบการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๓๙) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฎ์) กำกับการบริหารราชการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ตามหนังสือที่อ้างถึง รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ได้มีคำสั่งมอบหมายให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นหน่วยงานหลักรับเรื่องไปพิจารณาร่วมกับ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อเสนอของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติโดยให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์รายงานผลการพิจารณารวมถึงแนวทางและมาตรการในการแก้ไขข้อเสนอแนะดังกล่าวให้สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

/๒. เหตุผล...

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เป็นเรื่องที่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒) เรื่องที่นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลนำเสนอหรือมีคำสั่งให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาข้อเสนอแนะในการแก้ไข ปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และผลการประชุมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อเสนอแนะดังกล่าว ภายในเดือนพฤศจิกายน

๔. สาระสำคัญของเรื่อง

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้จัดประชุมพิจารณาข้อเสนอแนะในการแก้ไข ปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน (เรื่อง สิทธิพลเมืองอันเกี่ยวเนื่องกับสตรี กรณีขอให้ตรวจสอบการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๓๙) ในวันอังคารที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๒ โดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้มีข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุง กฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนและข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) ดังนี้

๔.๑ คณะรัฐมนตรีควรเร่งรัดให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์แนวทางที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๓๙ เนื่องจากบทบัญญัติบางมาตราอาจไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน โดยอาจพิจารณาจากปัญหาเกี่ยวกับสถานะทางกฎหมายของการให้บริการทางเพศซึ่งอย่างน้อยควรพิจารณามาตรการอื่นแทนการลงโทษทางอาญาแก่บุคคลผู้ค้าประเวณี

ความเห็นที่ประชุม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวอยู่ในระหว่างดำเนินโครงการพัฒนากฎหมายเพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพสตรีและครอบครัว : ทบทวนกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี โดยว่าจ้างที่ปรึกษาจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายทั้งกฎหมายต่างประเทศที่เป็นระบบชีวิลอร์และคอมมอนลอว์ พร้อมกับยกร่างกฎหมายใหม่ที่มีความเหมาะสมกับบริบทของประเทศไทยในปัจจุบัน เพื่อให้มีเครื่องมือและมาตรการทางกฎหมายในการแก้ปัญหา การคุ้มครองป้องกัน การแก้ไขฟื้นฟูและการให้ความช่วยเหลือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี โดยจะได้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนได้เสียจากภาครัฐและภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ทั้งนี้ ในที่ประชุมเห็นด้วยในการดำเนินโครงการเนื่องจากพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณีบังคับใช้นานและไม่เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน

/๔.๒ คณะรัฐมนตรี...

๔.๒ คณะรัฐมนตรีควรมอบหมายให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณากำหนดมาตรการทางเลือกเพื่อคุ้มครองความปลอดภัยให้แก่ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ โดยดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและความเป็นไปได้ของการกำหนดทางเลือกในการคุ้มครองพยานหรือผู้เสียหายซึ่งเสี่ยงต่ออันตรายร้ายแรง เช่น การเปลี่ยนชื่อตัวสกุล การเปลี่ยนที่อยู่ตลอดจนประสานงานกับหน่วยงานระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดให้มีกลไกช่วยเหลือให้ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ได้รับโอกาสในการย้ายที่อยู่ หรือตั้งรกรากใหม่ในประเทศที่สาม

ความเห็นที่ประชุม เห็นว่าพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้กำหนดมาตรการรองรับในการคุ้มครองความปลอดภัยแก่พยานหรือผู้เสียหายซึ่งเสี่ยงต่ออันตรายร้ายแรงที่มีความครอบคลุมถึงญาติของพยานหรือผู้เสียหาย โดยมีมาตรการทั่วไปและมาตรการพิเศษในการคุ้มครองพยาน เช่น การเปลี่ยนชื่อตัวสกุล เปลี่ยนที่อยู่

ส่วนประเด็นการได้รับโอกาสย้ายถิ่นที่อยู่หรือตั้งรกรากใหม่ในประเทศที่สาม ในปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายรองรับให้ดำเนินการได้

๔.๓ คณะรัฐมนตรีควรพิจารณายกระดับแผนบูรณาการการปฏิบัติเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการคัดแยกผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ โดยออกระเบียบหรือคำสั่งตามกฎหมายที่ชัดเจนเพื่อแก้ไขปัญหาการกักตัวบุคคลต่างด้าวซึ่งเป็นพยานในคดีค้ามนุษย์แต่มิใช่ผู้เสียหายในคดีไว้ในสถานกักตัวคนต่างด้าวเป็นเวลานานเกินสมควรให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างแท้จริง

ความเห็นที่ประชุม เห็นว่าแผนบูรณาการการปฏิบัติเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการคัดแยกผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ มีการกำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบ กระบวนการขั้นตอนการปฏิบัติที่มีความชัดเจนอยู่แล้ว แต่เห็นร่วมกันว่าควรที่จะยกระดับให้มีสถานะเป็นระเบียบใช้บังคับชัดเจนเพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพยิ่งขึ้นโดยจะได้มีการหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

๔.๔ คณะรัฐมนตรีควรกำชับหน่วยงานภาครัฐที่มีอำนาจหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายให้ปฏิบัติตามแผนบูรณาการการปฏิบัติเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการคัดแยกผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ซึ่งมีผลให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ โดยเคร่งครัด พร้อมทั้งเผยแพร่และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแผนบูรณาการดังกล่าวให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนทุกแห่งที่เกี่ยวข้อง

ความเห็นที่ประชุม เห็นควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการช่วยเหลือผู้เสียหายกำชับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานปฏิบัติตามแผนบูรณาการการปฏิบัติเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการคัดแยกผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์อย่างเคร่งครัดและจะได้เผยแพร่และสร้างความเข้าใจแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเมื่อได้มีการยกระดับแผนบูรณาการฯ เป็นระเบียบแทนดังที่กล่าวในข้อ ๓ แล้วจะได้มีการจัดอบรมให้ความรู้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

/๔.๕ คณะรัฐมนตรี...

๔.๕ คณะรัฐมนตรีควรกำชับหน่วยงานภาครัฐที่มีอำนาจหน้าที่ในการใช้บังคับกฎหมาย ได้แก่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย กรมสอบสวนคดีพิเศษ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ทราบถึงสิทธิของผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ซึ่งสามารถขอรับความช่วยเหลือสำหรับค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ค่าใช้จ่ายในการศึกษาอบรม หรือค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูบุตร จากกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ อันเกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายที่จะได้รับการเยียวยาจากภาครัฐอย่างแท้จริง ตามหลักสิทธิมนุษยชนและหลักมนุษยธรรม

ความเห็นที่ประชุม เห็นควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย กรมสอบสวนคดีพิเศษ แจ้งเวียนหรือเผยแพร่ให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานได้รับทราบถึงสิทธิต่าง ๆ ของผู้เสียหายที่จะได้รับความช่วยเหลือสำหรับค่าใช้จ่าย ต่าง ๆ เช่น ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ค่าใช้จ่ายในการศึกษาอบรม ตามประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการอนุมัติการใช้เงินและทรัพย์สินของกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ รวมทั้งการประสานส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้เสียหายได้รับการช่วยเหลือตามกฎหมาย

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จึงขอเสนอผลการประชุมพิจารณาตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในการแก้ไข ปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนและข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจตุติ ไกรฤกษ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สำนักงานปลัดกระทรวงฯ

กองกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๒๐๒ ๙๐๑๗ (สิทธิพงษ์)

โทรสาร ๐ ๒๒๐๒ ๙๐๒๒ /